

NASTAVNI PLAN I PROGRAM

DIPLOMSKOG SVEUČILIŠNOG STUDIJA KLINIČKA ZDRAVSTVENA NJEGA

NA FAKULTETU ZDRAVSTVENIH STUDIJA U MOSTARU

Mostar

Sadržaj

1. UVOD	3
2. OPĆE INFORMACIJE O STUDIJSKOM PROGRAMU	4
3. OSNOVNE KARAKTERISTIKE STUDIJSKOG PROGRAMA	7
4. NASTAVNI PLAN	15

I. UVOD

Nastavni plan i program diplomskog sveučilišnog studija Klinička zdravstvena njega rezultat je procesa redovite revizije, koji je započeo odlukom Senata na sjednici održanoj 26. veljače 2022. godine (ur. br. 01-993-1/22). Postupak redovite revizije proveden je prema *Pravilniku od postupku donošenja novih i redovite revizije postojećih studijskih programa* (ur. br. 01-993-1/22), koji predviđa da izradom revidiranog nastavnog plana i programa koordinira Povjerenstvo, u kojem su zastupljeni i predstavnici studenata te vanjskih korisnika, a čiji prijedlog znanstveno-nastavno/umjetničko-nastavno vijeće ustrojbene jedinice dostavlja Senatu Sveučilišta na usvajanje.

U svrhu uključivanja svih zainteresiranih strana u proces unapređenja studijskog programa provedena je javna rasprava, koja je održana 14. srpnja 2022. (ur.broj: 01-1086/22).

Zaključci javne rasprave uzeti su u obzir prilikom izrade nastavnog plana i programa. Osim zaključaka javne rasprave, uzete su u obzir preporuke povjerenstva stručnjaka iz posljednje institucionalne akreditacije iz 2020. godine, koje se odnose na uključivanje praktičnog rada izvan Sveučilišta (gdje je primjenjivo), primjenu odredbi zakonskih i internih akata o minimalnom udjelu predispitnih obveza u konačnoj ocjeni na svim predmetima te primjenu suvremenih nastavnih metoda sa studentom u središtu nastavnog procesa.

Također, pri izradi nastavnog plana i programa provedeni su svi strateški zadatci iz strateškog područja obrazovanja iz *Strategije razvoja Sveučilišta 2017-2023*, koji se odnose na nastavni plan i program te nastavni proces (više u poglavlju „3.1. Povezanost sa strategijom razvoja Sveučilišta“).

Osim toga, prilikom donošenja odluka o vrsti izmjena analizirani su svi relevantni statistički podatci i rezultati anketa koji su prikupljeni i provedeni u razdoblju od posljednje revizije studijskog programa: 02. lipanj 2021. godine (ur. broj 01-3666/21).

Uzimajući u obzir sve navedeno, u odnosu na postojeći nastavni plan i program u ovom revidiranom nastavnom planu i programu napravljene su sljedeće izmjene koje se mogu svrstati u pet kategorija: izmjena naziva predmeta, izmjena satnice predmeta, izmjena broja ECTS bodova, te uvođenje novih obveznih i izbornih predmeta.

Prelazak s Bachelor na Master razinu definiran je na Helsinškoj konferenciji (ožujak 2003 god.) gdje je konstatirano slijedeće: „Upis na Master programe obično zahtjeva posjedovanje Bachelor zvanja stečenog na akademski priznatoj visokoobrazovnoj instituciji. Bachelor i Master obrazovna zvanja treba da imaju različite definirane izlazne rezultate i treba da budu dodijeljeni na različitim razinama (Conference on Master-level degrees, Helsinki 14.-15. ožujak 2003 god., Conclusions and Recommendations ,p.5.). Trajna ili kontinuirana edukacija, obnavljane znanja i usvajanje najnovijih spoznaja, omogućuju stalno praćenje i prepoznavanje prioriteta zdravstvenih potreba u državi i šire. Obrazovanje i praksa su u vrlo uskoj vezi, i jedna na drugu snažno utječu.

Diplomski sveučilišni studij Klinička zdravstvena njega sadržajno se nastavlja na program preddiplomskog sveučilišnog studija Sestrinstva i uz znanstveni pristup i izvođenje kliničke nastave u pojedinim modulima omogućava razvoj novih visokoobrazovanih stručnjaka iz područja zdravstvene njege. Sposobnost kritičke i točne procjene, planiranja, intervencije i evaluacije zdravog i bolesnog stanja pacijenata (pojedinaca, obitelji i društva općenito) trebao bi biti primarni cilj magistarskog obrazovanja u području sestrinstva. Te su vještine potrebne za poboljšanje pružanja zdravstvene skrbi i ishoda skrbi za pacijente. Tijekom magistarskog programa svaki student treba steći sposobnost analize, povezivanja i korištenja znanja kroz formalne kolegije, seminare, bolničku praksu ili samostalno učenje.

Obrazovanje na drugom ciklusu iz područja sestrinstva je prikladna razina obrazovanja za profesionalne medicinske sestre koje se nalaze u ulozi koja zahtjeva napredne vještine kako bi mogle i pružati zdravstvenu skrbi i biti organizator procesa pružanja zdravstvene skrbi.

Medicinska sestra sa završenim diplomskim studijem je kao bolnički stručnjak, također sposobna biti u funkciji predavača unutar obrazovnog programa iz područja sestrinstva. Međutim primarni fokus diplomskog obrazovanja bi trebala biti bolnička uloga sestre. Elementi poput upravljanja procesom skrbi, te obrazovne teorije i metode, važan su element, no primjenjivati ih mogu samo one sestre koje su stručnjaci u naprednim kliničkim vještinama i znanju.

2. OPĆE INFORMACIJE O STUDIJSKOM PROGRAMU

Naziv studijskog programa	Klinička zdravstvena njega
Ciklus	2. ciklus (diplomski studij)
Vrsta	Sveučilišni studij
Znanstveno područje	Biomedicina i zdravstvo
Znanstveno polje	Kliničke medicinske znanosti / Zdravstvene znanosti
Akademski naziv	Magistar sestrinstva
Razina kvalifikacije po EQF	7
Trajanje studijskoga programa	2 godine, 120 ECTS
Ukupni broj ECTS bodova	2 godine/120 ECTS
Jezik	Hrvatski jezik
Način studiranja	Redovito / Izvanredno
Nositelj studijskog programa	Sveučilište u Mostaru
Uvjeti za upis na diplomski studij	Diplomski studij može upisati osoba koja je završila odgovarajući preddiplomski sveučilišni studij Sestrinstva i stekla zvanje prvostupnika(ce) s ostvarenih najmanje 180 ECTS bodova. Osobama koje su završile stručni studij postoji mogućnost određivanja ispita razlike.
Ciljevi studijskog programa	<ul style="list-style-type: none"> - osposobiti studente za timski rad, rukovođenja ljudskim potencijalima i drugim resursima, procesima u zdravstvu, uz primjenu suvremenih načela sestrinstva - steći komunikacijske vještine, kao i dodatne specijalističke vještine i znanja u svrhu suradnje s upravljačkim strukturama svih razina i doprinosa razvoju zdravstvene ustanove - osposobiti studente za nastavni rad i nove edukacijske metode - steći vještine za planiranje projekata i samostalno donošenje odluka na temelju kritičkog vrednovanja u svrhu sudjelovanja u znanstveno - kliničkim projektima, - osposobiti studente za kritičku procjenu, planiranje, provođenje i evaluaciju zdravlja i bolesnih stanja pojedinca, obitelji i cijele zajednice, - osposobiti studente za nastavak obrazovanja na poslijediplomskom studiju
Kompetencije na razini studijskog programa	<ul style="list-style-type: none"> - Planiranje, organiziranje i upravljanje kvalitetom u zdravstvu, ljudskim i materijalnim resursima, sustavima potpore u području sestrinstva, te rukovođenje složenim radnim procesima, primjenjujući naprednu sestrinsku praksu - razumijevanje i implementacija naprednog znanja iz područja zdravstvene njege s posebnim osvrtom na laboratorijsku dijagnostiku, intenzivnu njegu djece i odraslih, te krizne i izvanredne situacije - poznavanje i primjena medicinske informatike, znanstvenog istraživanja, naprednih statističko-analičkih postupaka, razumijevanje kritičkog čitanja stručne literature u svrhu unapređenja procesa rada i procesa zdravstvene njege zasnovane na dokazima. - koordiniranje i supervizija organizacijskih jedinica, te odlučivanje uz primjenu interpersonalne komunikacije, etičkih načela, ljudskih prava i zakonodavstva.

	<ul style="list-style-type: none"> - praktično osposobljavanje i teorijsko poučavanje učenika, studenata, te zdravstvenih i socijalnih djelatnika primjenjujući didaktičke modele poučavanja i učenja. - poznavanje, planiranje i provođenje, preventivnih mjera sprječavanja infekcije, promocije zdravlja, brige za zdravlje na svim razinama zdravstvene zaštite, pojedinaca, obitelji i zajednice.
Ishodi učenja na razini studijskog programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rukovodi ljudskim, materijalnim i drugim potencijalima u skladu sa standardima, zakonskim propisima, te upravlja promjenama I vremenom u sestinstvu (FZSKZNJ-IU-1) 2. Sudjeluje u planiranju I upravljanju sustavom kvalitete u zdravstvu, te provodi mjere za kontrolu kvalitete iz područja zdravstvene njege (FZSKZNJ-IU-2) 3. Planira i rukovodi zadacima I složenim procesima sestinske skrbi primjenjujući naprednu sestinsku praksu (FZSKZNJ-IU-3) 4. Prikuplja i analizira podatke i statističke informacije prema kojima nadzire medicinsku dokumentaciju i druge povjerljive informacije (FZSKZNJ-IU-4) 5. Planira i provodi aktivnosti promocije zdravlja i prevencije bolesti, vrednuje zdravlje na svim razinama zdravstvene zaštite, pojedinca, obitelji i zajednice (FZSKZNJ-IU-5) 6. Kritički prosuđuje i odabire teorijske spoznaje iz područja zdravstvene njege i drugih srodnih područja u svrhu provedbe znanstveno istraživačkih projekata (FZSKZNJ-IU-6) 7. Izrađuje izvedbene strukovne kurikulume, educira učenike i studente sestinstva iz srodnih struka primjenjujući didaktičke modele poučavanja i učenja (FZSKZNJ-IU-7) 8. Povezuje činjenice i primjenjuje napredna znanja iz područja zdravstvene njege s posebnim osvrtom na laboratorijsku dijagnostiku, kliničku farmakologiju, intenzivnu njegu djece i odraslih, te krizne i izvanredne situacije (FZSKZNJ-IU-8) 9. Poznaje, planira i provodi mjera sprječavanja infekcija (FZSKZNJ-IU-9) 10. Koordinira i vrši superviziju timova u zdravstvu uz primjenu etičkih načela, međuljudske komunikacije i uvažavanje ljudskih prava i zakonskih propisa (FZSKZNJ-IU-10) 11. Organizira zdravstvenu skrb temeljenu na dokazima uz primjenu etičkih načela (FZSKZNJ-IU-11) 12. Analizira i koristi spoznaje iz područja medicinske informatike, statistike i stručne literature, te donosi zaključke u svrhu unapređenja procesa zdravstvene njege (FZSKZNJ-IU-12) 13. Koristi suvremene informacijsko - komunikacijske tehnologije u području sestinstva (FZSKZNJ-IU-13) 14. Razvija plan nadogradnje vlastitog znanja i vještina u svrhu osobnog i profesionalnog razvoja (FZSKZNJ-IU-14)

	<p>15. Prepoznaje hitna stanja, asistira kod invazivnih postupaka (FZSKZNJ-IU-15)</p> <p>16. Organizira i rukovodi procesom zdravstvene skrbi u izvanrednim situacijama (FZSKZNJ-IU-16)</p>
Mogućnost nakon završetka studija	Nakon uspješnog završetka studija studentima se otvara mogućnost zaposlenja u javnim i privatnim zdravstvenim ustanovama i/ili nastavak školovanja na III. ciklusu visokog obrazovanja.
Akreditacija	Sveučilište u Mostaru je rješenje o institucionalnoj reakreditaciji dobilo 14. siječnja 2020. godine od nadležnog Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa HNŽ-a prema preporuci Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranja kvalitete BiH, nakon čega je Sveučilište upisano u Državni registar akreditiranih visokoškolskih ustanova.

3. OSNOVNE KARAKTERISTIKE STUDIJSKOG PROGRAMA

3.1. Povezanost sa strategijom razvoja Sveučilišta

U *Strategiji razvoja Sveučilišta u Mostaru 2018. – 2023.* u strateškom području obrazovanja više strateških ciljeva odnosi se na nastavni plan i program te njegove elemente.

Cilj 1. definirano je da će Sveučilište u suradnji s dionicima izraditi, odobriti, izvoditi i kontinuirano pratiti te poboljšavati studijske programe na svim razinama, s jasno definiranim ishodima učenja u vezi s potrebama tržišta rada, a u skladu s Europskim kvalifikacijskim okvirom (EQF), a iz njega proizlaze sljedeći zadatci:

- zadatak 1: jasno definirati ciljeve i predviđene ishode učenja svakoga studijskog programa i s njima ujednačiti sadržaj studijskoga programa, u skladu s odgovarajućom razinom Europskoga kvalifikacijskog okvira i standardom kvalifikacije
- zadatak 2: uvesti transparentan i dosljedan postupak revizije i unapređenja studijskih programa uz sudjelovanje studenata i drugih dionika
- zadatak 5: osigurati realno alociranje ECTS bodova, preko definiranoga sustava ECTS koordinacije na svim razinama studija
- zadatak 6: unaprijediti interdisciplinarnost svih studijskih programa omogućavajući izbornost kolegija na razini Sveučilišta.

Cilj 3. odnosi se na razvijanje široke mreže nastavnih baza, odnosno organizacija s različitih područja djelatnosti te uspostavljati suradnju koja će omogućiti povezivanje prakse, znanosti i umjetnosti te visokoga obrazovanja, a iz njega proizlaze sljedeći zadatci:

- zadatak 2: povećati broj sati i udjela nastavne prakse na studijskim programima i njome stečeni udio ECTS bodova
- zadatak 3: povećati broj završnih/diplomskih radova koji su temom i sadržajem u vezi s praksom.

Ključne strateške postavke Fakulteta zdravstvenih studija koje trebaju dovesti do ostvarivanja vizije uz uvažavanje misije i akademskih vrijednosti Sveučilišta su suvremeni studijski programi koji će biti usmjereni prema razvoju širokog spektra kompetencija, kao i obrazovanje i djelovanje koje će biti usmjereno prema razvoju gospodarstva, društva i kulture.

Sveučilišni studiji na Fakultetu zdravstvenih studija Sveučilišta u Mostaru omogućuju uspostavljanje sustava trajne izobrazbe, obnavljanje znanja i usvajanje najnovijih spoznaja, kao i stalno praćenje i prepoznavanje prioriteta zdravstvenih potreba u državi i europskom okruženju. Na drugoj razini (diplomski studij) izobrazba je usmjerena u osposobljavanju studenata za timski rad, planiranje procesa, projekata, odlučivanja i rukovođenja, uz ocjenu postupka, kao i dodatne specijalističke vještine i znanja u izabranim poljima. Posebni strateški cilj je osposobljavanje za nastavni rad i nove edukacijske metode, a obuhvaća dvogodišnje obrazovanje s opterećenjem od 120 ECTS-bodova, nakon kojega se stječe naziv magistar.

3.2. Usklađenost s dostignućima određenog znanstvenog/umjetničkog područja i tržišta rada te povezanost sa standardima zanimanja/kvalifikacija

Ciljevi, kompetencije i ishodi učenja na razini studijskog programa definirani su na način da budu usklađeni s dostignućima Područja biomedicine i zdravstva i tržišta rada te povezani sa standardima definiranim EU direktivom o reguliranim profesijama 2005/36 EC i 2013/55 EU.

U svrhu usklađenosti s dostignućima Područja biomedicine i zdravstva predstavnici nastavnika u Povjerenstvu za izradu revidiranog nastavnog plana i programa te ostali nastavnici koji su sudjelovali u izradi nastavnih programa pojedinog predmeta uzeli su u obzir suvremena dostignuća i trendove u području Biomedicine i zdravstva, polju Kliničkih medicinskih znanosti/Zdravstvenih znanosti, koji se odnose na diplomski sveučilišni studij Klinička zdravstvena njega.

U svrhu usklađenosti s tržištem rada u Povjerenstvo za izradu revidiranog nastavnog plana i programa imenovani su i predstavnici studenata te vanjskih korisnika te se organizirala javna rasprava na kojoj su sudjelovali stručnjaci iz prakse i gospodarstva, a čije su sugestije uzete u obzir pri izradi nastavnog plana i programa.

Budući da u BiH ni na jednoj razini nije definiran standard zanimanja ni standard kvalifikacije, uzeti su u obzir sljedeći dokumenti:

- Bolonjska deklaracija 3 + 2 (*Bologna Declaration. The European Higher Education Area. The Bologna Declaration, a joint declaration of The European Ministers of Education convened in Bologna 19 June 1999. Available from: <http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/>*)
- Minhenska deklaracija (A WHO European strategy for Nursing and Midwifery education, 2000.)
- Helsinška konferencija (Conference on Master-level degrees, Helsinki 14.-15. ožujak 2003 god., Conclusions and Recommendations ,p.5.)
- Cilj 18 WHO – razvoj ljudskih resursa u zdravstvu do 2010 godine
- Zdravstvo za sve u 21. stoljeću WHO
- Bolonjska deklaracija - jačanje prohodnosti između sveučilišnih studija (*Confederation of EU Rectors' Conferences and the Association of European Universities. The Bologna Declaration on the European space for higher education: an explanation. Available at: http://ec.europa.eu/education/policies/_educ/bologna/_bologna.pdf. Accessed: 27 December 2012*).
- Sorbonska deklaracija daje preporuku o organiziranju studija u okviru dvaju sukcesivnih ciklusa preddiplomskog i diplomskog, koji može biti magistarske i doktorske razine (*Joint declaration on harmonisation of the architecture of the European higher education system Paris, Sorbonne, 1998. Available at: http://www.bologna.org.gu.se/digitalAssets759/759802_Sorbonnedeklarationen1998.pdf. Accessed 27 December 2012*).
- Odluka Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o usvajanju Mape puta za implementaciju EU direktive o reguliranim profesijama 2005/36 EC i 2013/55 EU (Službeni glasnik BiH, broj 10/16,
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti (Službene novine Federacije BiH broj 41/10 i 75/13)
- Pravilnik o pripravničkom stažu i stručnom ispitu zdravstvenih radnika (Službene novine Federacije BiH broj 99/21),
- Pravilnik o dopunama pravilnika o pripravničkom stažu i stručnom ispitu zdravstvenih djelatnika (Službene novine Federacije BiH broj 51/17)

Poslovi / kompetencije / ishodi učenja iz svih gore navedenih dokumenata implementirani su u kompetencije i ishode učenja na razni studijskog programa navedene u poglavlju „2. Opće informacije o studijskom programu“ te se realiziraju na obveznim predmetima, kako bi se osiguralo da ih sa stečenom kvalifikacijom ostvare svi studenti. Pokrivenost tih ishoda učenja na razini studijskog programa ishodom učenja na razini obveznih predmeta prikazana je u poglavlju „3.12. Matrica ishoda učenja“.

3.3. Usporedivost sa studijskim programima u zemlji i inozemstvu

Program školovanja koji se provodi na diplomskom sveučilišnom studiju Klinička zdravstvena njega, kao i razvoj sestrinstva kao profesije, su usklađeni s europskim standardima, i utemeljen je na uskoj suradnji s ostalim ustanovama sličnog profila u Republici Hrvatskoj. Usporedivost se ogleda isključivo prema kompetencijama i ishodom učenja na razini studijskih programa te u trajanju studija, dok studijski program svoje specifičnosti zadržava uglavnom kroz strukturu, nazive predmeta i ECTS bodove.

3.4. Otvorenost prema mobilnosti studenata

Mobilnost studenata definirana je *Pravilnikom o međunarodnoj mobilnosti*, koji se odnosi na administrativnu podršku studentima, dokumente studentske mobilnosti, osiguranje, način prijave, postupak priznavanja mobilnosti te informacijski paket. Jedinствена metodologija priznavanja definirana je na razini Sveučilišta odlukom Senata o usvajanju jedinstvenog obrasca za *Rješenje o priznavanju predmeta, ECTS bodova, ocjena i stručne prakse pri mobilnosti studenata*, koje se evidentira u dodatku diplomi. Studenti informacije o programima mobilnost te prateće obrasce mogu pronaći na web stranici Sveučilišta, te preko prodekana za znanost i prodekana za kvalitetu i međuinstitucionalnu suradnju Fakulteta zdravstvenih studija, koji informacije sveučilišnog Ureda za međunarodnu suradnju prosljeđuje predstavnicima studenata.

3.5. Uvjeti za upis na studijski program i prelazak s drugih studijskih programa

Sveučilišnim *Pravilnikom o studiranju* definirano pravo upisa na preddiplomske, diplomske i integrirane studijske programe, koji se vrši putem javnog natječaja. Senat na prijedlog znanstveno-nastavnog/umjetničko-nastavnog vijeća ustrojbene jedinice, a uz suglasnost Upravnog vijeća Sveučilišta i nadležnog ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa HNŽ-a, raspisuje javni natječaj, koji se objavljuje u dnevnom tisku, mrežnim stranicama Sveučilišta te mrežnoj stranici i oglasnoj ploči Fakulteta zdravstvenih studija, a koji sadrži podatke o uvjetima za upis, razredbenom postupku, visini školarine, kriterijima za odabir kandidata te druge podatke.

Pri prelasku s drugih studijskih programa podnosi se zahtjev dekanu Fakulteta zdravstvenih studija, na temelju kojeg odluku o mogućnostima i uvjetima za upis donosi odgovarajuće povjerenstvo.

3.6. Uvjeti upisa u sljedeći semestar i godinu studija te način završetka studija

Uvjeti za upis u sljedeći semestar i višu godinu studija definirani su *Pravilnikom o studiranju Sveučilišta u Mostaru* i općim aktom Fakulteta zdravstvenih studija. Studijski program se završava pisanjem i obranom diplomskog rada koji nosi 13 ECTS bodova. Način i postupak obrane diplomskog rada te metodologija njegove izrade definirani su u *Pravilnikom o studiranju Sveučilišta u Mostaru* i općim aktom Fakulteta zdravstvenih studija.

3.7. Organizacija studijskog programa

Studij je ustrojen kao dvogodišnji studij kroz četiri semestara. Nastava na Fakultetu zdravstvenih studija se odvija u turnusima, a za detaljan prikaz odvijanja nastave objavljeni su rasporedi po semestrima i studijskim programima. Sukladno načelima Bolonjske deklaracije predloženi studijski program je strukturiran i vrednovan s ECTS bodovima. Studijski programi podijeljeni su na studijske godine i semestre. U skladu s ECTS bodovima, obim studijskog programa iznosi 60 ECTS bodova u jednoj studijskoj godini, odnosno 30 ECTS bodova u jednom semestru. Studenti mogu studirati u statusu redovitog ili izvanrednog studenta. Redoviti su oni studenti koji studiraju po programu s punom nastavnom satnicom. Izvanredni studenti su studenti koji studijski program pohađaju uz rad ili drugu aktivnost. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50 % predavanja i seminara (po svom izboru) te obaviti vježbe u obimu određenom za izvanredne studente.

3.8. Struktura studijskog programa

Struktura studijskog programa ogleda se u broju sati pojedine vrste nastave i nastave ukupno, broju sati prakse te broju sati samostalnog rada studenta u ukupnom opterećenju studenta koji iznosi 3600 sati rada. Budući da se prema *Pravilniku od postupku donošenja novih i redovite revizije postojećih studijskih programa* (ur. br. 01-993-1/22), u nastavnom planu i programu navode samo obvezni predmeti, dok se izborni usvajaju u izvedbenom nastavnom planu svake akademske godine, u tabličnom prikazu bit će naveden broj sati pojedine vrste nastave i nastave ukupno, broj sati prakse te broj sati samostalnog rada samo na obveznim predmetima.

U odnosu na ukupan broj ECTS bodova, na izbornim predmetima se stječe 10 ECTS boda, a student može birati ukupno 5 izbornih predmeta.

Pored obveznih predmeta te izbornih predmeta na razini studijskog programa i na razini ustrojbene jedinice, odnosno pored 30 ECTS bodova po semestru, student može birati i sveučilišne izborne predmete, sa popisa kojeg usvaja Senat svake akademske godine, a koji se studentu evidentiraju u dodatku diplomi.

Svrha izbornih predmeta na razini studijskog programa je detaljnija razrada ishoda učenja već stečenih na obveznim predmetima, u skladu s preferencijama studenta, a svrha sveučilišnih izbornih predmeta je stjecanje kompetencija koje nisu predviđene studijskim programom, a za koje student procijeni da ga mogu učiniti konkurentnijim na tržištu rada i doprinijeti izgradnji vlastite osobnosti kroz obrazovanje.

Tablica 3.8.1 Prikaz nastavnog opterećenja, prikaz sati teorije i prakse, te udio opterećenja u programu diplomskog sveučilišnom studiju Klinička zdravstvena njega

Vrsta nastave	I godina	II godina	Ukupno	%
Predavanja	210	195	405	11%
Seminari	305	145	450	13%
Vježbe	215	310	525	15%
Samostalni rad	1070	1150	2220	62%
Ukupno	1800	1800	3600	100%

Kroz dvije godine studija na diplomskom sveučilišnom studiju Klinička zdravstvena njega ostvaruje se aktivna nastava i samostalni rad studenta od 3600 sati. Samostalni rad studenta od 2220 sati podrazumijeva vrijeme koje je studentu potrebno za samostalno učenje predmeta, pripremu seminara, kolokvija, završnih testova, pripremu i pisanje diplomskog rada, ne računajući kontakt s nastavnikom (predavanja, seminari, vježbe i stručna praksa). Broj samostalnog rada definiran je u opisu sadržaja svakog predmeta.

Program diplomskog sveučilišnog studija Klinička zdravstvena njega sadrži 17 obveznih i 5 izbornih predmeta, te izradu diplomskog rada. Pet izbornih predmeta iznosi 8,3 % bodova cjelokupnog programa. Odluku o izbornim predmetima koji će se izvoditi u tekućoj akademskoj godini donosi Znanstveno nastavno vijeće Fakulteta zdravstvenih studija u skladu s potrebama za usavršavanjem nastavnog programa.

Ishodi učenja koji se stječu ispunjavanjem pojedinačnih studijskih obveza, kao i predviđen broj sati za svaku studijsku obvezu koji osigurava stjecanje predviđenih ishoda učenja navedeni su opisu svakog pojedinog predmeta iz studijskog programa.

Tablični prikaz Strukture studijskog programa diplomskog sveučilišnog studija Klinička zdravstvena njega s udjelima pojedinih vrsta nastave, prakse i samostalnog rada

1. Godina									
I. zimski semestar									
Šifra predmeta	Naziv predmeta	Sati nastave			I. Ukupno nastava	II. Sati prakse	III. Samostalni rad	Ukupno sati opterećenja (I.+II.+III.)	ECTS
		P	V	S					
FZSZAM101	Medicinska informatika i napredna statistika	25	50	40	115	0	155	270	9
FZSZAM102	Upravljanje kvalitetom u zdravstvu	25	20	50	95	0	145	240	8
FZSZAM103	Uvod u znanstveno istraživački rad	25	40	30	95	0	145	240	8
FZSZAM104	Komunikacijske vještine	15	10	10	35	0	55	90	3
Ukupno		90	120	130	340	0	500	840	28
ECTS za obvezne predmete									28
ECTS za izborne predmete									2
ECTS UKUPNO									30

1. Godina									
II. ljetni semestar									
Šifra predmeta	Naziv predmeta	Sati nastave			I. Ukupno nastava	II. Sati prakse	III. Samostalni rad	Ukupno sati opterećenja (I.+II.+III.)	ECTS
		P	V	S					
FZSZAM207	Didaktika	25	50	40	115	0	155	270	9
FZSZAM208	Menadžment u zdravstvu	25	30	50	105	0	135	240	8
FZSZAM209	Ekonomika i zakonodavstvo u zdravstvu	25	0	50	75	0	165	240	8
FZSZAM210	Umijeće medicinske nastave	15	15	15	45	0	45	90	3
Ukupno		90	95	155	340	0	500	840	28
ECTS za obvezne predmete									28
ECTS za izborne predmete									2
ECTS UKUPNO									30

2. Godina studija									
3. Zimski semestar									
Šifra predmeta	Naziv predmeta	Sati nastave			I. Ukupno nastava	II. Sati prakse	III. Samostalan rad	Ukupno sati opterećenja (I. + II. + III.)	ECTS
		P	V	S					
FZSKZNM301	Zdravstvena njega u jedinici intenzivnog liječenja	30	100	20	150	0	150	300	10
FZSKZNM302	Pedijatrijska njega u jedinici intenzivnog liječenja	20	70	10	100	0	50	150	5
FZSKZNM303	Klinička farmakologija	20	40	10	70	0	110	180	6
FZSKZNM304	Promocija zdravlja i prevencija bolesti	15	0	10	25	0	55	90	3
Ukupno		85	210	50	345	0	345	690	24
ECTS za obvezne predmete									24
ECTS za izborne predmete									6
ECTS UKUPNO									30

2. Godina studija									
4. Ljetni semestar									
Šifra predmeta	Naziv predmeta	Sati nastave			I. Ukupno nastava	II. Sati prakse	III. Samostalan rad	Ukupno sati opterećenja (I. + II. + III.)	ECTS
		P	V	S					
FZSZAM423	Supervizija u zdravstvu	20	10	15	45	0	75	120	4
FZSKZNM408	Kontrola i prevencija infekcija	20	30	10	60	0	60	120	4
FZSKZNM409	Osnove laboratorijskih pretraga	15	30	10	55	0	65	120	4
FZSKZNM410	Zdravstvena skrb u izvanrednim situacijama	15	10	10	35	0	55	90	3
FZSZAM430	Nacrt diplomskog rada	5	10	10	25	0	35	60	2
FZSZAM429	Diplomski rad	0	0	0	0	0	390	390	13
Ukupno		75	90	55	220	0	680	900	30
ECTS za obvezne predmete									30
ECTS za izborne predmete									0
ECTS UKUPNO									30

P - predavanja, V - vježbe, S - seminari

3.9. Optimalan broj upisanih studenata s obzirom na prostor, opremu i broj nastavnika

Upisne kvote prije početka svake akademske godine usvaja Upravno vijeće Sveučilišta, na prijedlog Senata, te uz suglasnost nadležnog ministarstva. Studenti mogu studirati u statusu redovitog ili izvanrednog studenta.

3.10. Resursi potrebni za izvođenje studijskog programa

Pri izvođenju studijskog programa sudjeluju nastavnici sa Sveučilišta te nastavnici s referentnih visokoškolskih ustanova u znanstveno-nastavnim zvanjima iz odgovarajućeg znanstvenog područja, polja i grane. Redovito se preko tijela iz sustava za osiguranje kvalitete prate podatci o strukturi nastavnog osoblja prema zvanju i stručnoj spremi, spolna i starosna struktura, znanstvenoistraživačka produktivnost, mobilnost te projektne aktivnosti nastavnog osoblja. Navedeni podatci se obrađuju na razini studijskog programa, ustrojbene jedinice i studijskog programa te se objavljuju u godišnjim izvještajima.

Od fizičkih resursa za izvođenje studijskih programa Fakultet zdravstvenih studija raspolaže s učionicama s klasičnom i suvremenom audio-vizualnom opremom, kabinetom opremljenim multimedijском i video opremom, TV sustav, informatička oprema s najviše dva studenta na jedno računalo, knjižnica - informatičko središte, mikrobiološki istraživački laboratorij. Kabinet za zdravstvenu njegu s modelima za vježbanje i kabinet kliničkih vještina. Klinički bolnički odjeli s opremom za provođenje zdravstvene njege. Fakultet zdravstvenih studija posjeduje Kabinet kliničkih vještina opremljen visoko sofisticiranim modelima –simulatorima.

Temeljem potpisanih sporazuma o suradnji pri izvođenju diplomskog sveučilišnog studija Klinička zdravstvena njega koriste se resursi i drugih institucija: Sveučilišna klinička bolnica Mostar, Zavoda za javno zdravstvo, Dom zdravlja Mostar i Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru.

3.11. Sustav za osiguranje kvalitete studijskog programa

Svrha, cilj, ustroj i djelovanje te područja vrednovanja sustava za osiguranje kvalitete Sveučilišta u Mostaru definirani su *Pravilnikom o ustroju i djelovanju sustava za osiguranje kvalitete Sveučilišta u Mostaru*.

Prema navedenom Pravilniku, sustav za osiguranje kvalitete na Sveučilištu u Mostaru čine stalna tijela sustava za osiguranje kvalitete na razini Sveučilišta: Odbor za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete i Ured za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete. Na Fakultetu zdravstvenih studija djeluje Povjerenstvo za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete, kojeg čine prodekan za nastavu, koordinator kvalitete, predstavnik nastavnog osoblja, predstavnik studenata te predstavnik administrativnog i tehničkog osoblja. Koordinator kvalitete Fakulteta zdravstvenih studija je i član Odbor za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete.

Navedenim Pravilnikom definirane su nadležnosti i aktivnosti svakog tijela iz sustava za osiguranje kvalitete. Tijela iz sustava za osiguranje kvalitete provode redovite aktivnosti definirane sveučilišnim *Priručnikom za osiguranje kvalitete na Sveučilištu u Mostaru*. Na temelju provedenih aktivnosti izrađuju se godišnja izvješća na razini studijskog programa, ustrojbene jedinice i Sveučilišta.

3.11. Matrica ishoda učenja

IU-studijski program IU-predmet	FZSKZN JM-IU- 1	FZSKZN JM-IU- 2	FZSKZN JM-IU- 3	FZSKZN JM-IU- 4	FZSKZN JM-IU- 5	FZSKZN JM-IU- 6	FZSKZN JM-IU- 7	FZSKZN JM-IU- 8	FZSKZN JM-IU- 9	FZSKZN JM-IU- 10	FZSKZN JM-IU- 11	FZSKZN JM-IU- 12	FZSKZN JM-IU- 13	FZSKZN JM-IU- 14	FZSKZN JM-IU- 15	FZSKZNJ M-IU-16
IU-FZSZAM101						x							x	x		
IU-FZSZAM102	x	x										x		x		
IU-FZSZAM103		x				x							x			
IU-FZSZAM104								x		x			x			
IU-FZSZAM207							x	x		x				x		
IU-FZSZAM208	x	x	x					x	x						x	
IU-FZSZAM209	x		x				x					x		x		
IU-FZSZAM210					x		x									
IU-FZSKZNM301	x	x	x		x	x		x	x	x	x	x		x	x	x
IU-FZSKZNM302			x	x		x		x		x	x	x	x		x	x
IU-FZSKZNM303			x								x					
IU-FZSKZNM304					x	x					x		x			
IU-FZSZAM423	x	x								x				x		
IU-FZSKZNM408	x	x	x		x				x				x		x	
IU-FZSKZNM409								x						x	x	
IU-FZSKZNM410	x			x	x				x		x		x			x
IU-FZSZAM430						x				x			x			

4. NASTAVNI PLAN

1. godina							
1. zimski semestar							
Šifra predmeta	Naziv predmeta	Status predmeta	Sati nastave			Sati prakse	ECTS
			P	V	S		
FZSZAM101	Medicinska informatika i napredna statistika	Obvezni	25	40	40	0	9
FZSZAM102	Upravljanje kvalitetom u zdravstvu	Obvezni	25	20	50	0	8
FZSZAM103	Uvod u znanstveno istraživački rad	Obvezni	25	40	30	0	8
FZSZAM104	Komunikacijske vještine	Obvezni	15	10	10	0	3
ECTS za obvezne predmete							28
ECTS za izborne predmete							2
UKUPNO							30

1. godina							
2. ljetni semestar							
Šifra predmeta	Naziv predmeta	Status predmeta	Sati nastave			Sati prakse	ECTS
			P	V	S		
FZSZAM207	Didaktika	Obvezni	25	50	40	0	9
FZSZAM208	Menadžment u zdravstvu	Obvezni	25	30	50	0	8
FZSZAM209	Ekonomika i zakonodavstvo u zdravstvu	Obvezni	25	0	50	0	8
FZSZAM210	Umijeće medicinske nastave	Obvezni	15	15	15	0	3
ECTS za obvezne predmete							28
ECTS za izborne predmete							2
UKUPNO							30

2. godina							
3. zimski semestar							
Šifra predmeta	Naziv predmeta	Status predmeta	Sati nastave			Sati prakse	ECTS
			P	V	S		
FZSKZNM301	Zdravstvena njega u jedinici intenzivnog liječenja	Obvezni	30	100	20	0	10
FZSKZNM302	Pedijatrijska njega u jedinici intenzivnog liječenja	Obvezni	20	70	10	0	5
FZSKZNM303	Klinička farmakologija	Obvezni	20	40	10	0	6
FZSKZNM304	Promocija zdravlja i prevencija bolesti	Obvezni	15	0	10	0	3
ECTS za obvezne predmete							24
ECTS za izborne predmete							6
UKUPNO							30

2. godina							
3. ljetni semestar							
Šifra predmeta	Naziv predmeta	Status predmeta	Sati nastave			Sati prakse	ECTS
			P	V	S		
FZSZAM423	Supervizija u zdravstvu	Obvezni	20	10	15	0	4
FZSKZNM408	Kontrola i prevencija infekcija	Obvezni	20	30	10	0	4
FZSKZNM409	Osnove laboratorijskih pretraga	Obvezni	15	30	10	0	4
FZSKZNM410	Zdravstvena skrb u izvanrednim situacijama	Obvezni	15	10	10	0	3
FZSZAM430	Nacrt diplomskog rada	Obvezni	5	10	10	0	2
FZSZAM429	Diplomski rad	obvezni	0	0	0	0	13
ECTS za obvezne predmete							30
ECTS za izborne predmete							0
UKUPNO							30

P - predavanja, V - vježbe, S - seminari